

CHINA FILATELIE

driemaandelijks bulletin
van de studiegroep China Filatelie



Redaktieadres: Fl. Nightingalestr.57-Nijmegen
Corresp. adres: H. Tollensstraat 96 - Delft

13e jaargang no. 1

maart 1981

=====

FILATELIE IN DE VOLKSREPUBLIC

Wat de Chinezen er zelf van denken.

Het verzamelen van postzegels als vrijetijdsbesteding is in China weer tot leven gekomen.

Al eerder is hieraan in "China Filatelie" aandacht besteed. In het informatie bulletin no. 11 - 1980 van de Ambassade van de Volksrepubliek China is door Zhao Wenyi hieraan een artikel gewijd, waarin het reilen en zeilen van de chinese filatelie gedurende de laatste 65 jaar wordt toegelicht.

Ook China Reconstructs, in het januarinummer 1981, besteedt zes pagina's aan de chinese filatelie.

In het artikel "wie ontwierp China's mooiste postzegels" van Zhang Jingming wordt uitvoerig op de Chinese zegelontwerpers ingegaan. Het artikel is verlucht met 4 pagina's in kleur, waarin de zegels staan afgebeeld.

Voor belangstellenden zijn van beide artikelen een kopie aan de redactie toegezonden voor opname in de bibliotheek.

F.G. Wols

Bestuursmededelingen

Secretariaat

Voor ieder die dit nog niet van de circulaire heeft overgenomen volgt hier nogmaals het nieuwe adres van de secretaris:
Hendrik Tollensstraat 96, 2624 BJ Delft, tel. 015 - 564069.

Nieuwe leden

Het aantal leden van onze vereniging blijft groeien; in de vergadering van december jl. werden 4 nieuwe leden aangenomen en in de ledenvergadering van jl. 14 maart nog eens vijf. Hier volgen hun namen, adressen en hun resp. verzamelgebieden:

- 110 H.G.B.M. Smeets, Meerkoldreef 19, 5042 PN Tilburg
Volksrepubliek en Formosa.
- 111 T.D. Yih, Dr Kanterslaan 298, 5361 NM Grave,
douanepost, keizerlijke post, nationale post, prov.
uitgaven, comm. uitgaven, japanse bezetting, stadspost,
Mandsjoerije, Korea.
- 112 T.H.G.van Gulik, Noorderpad 33, 1461 CD Zuidoostbeemster
- 113 J. Th. Nelemans, Alexanderstraat 145, 2713 AR Zoetermeer
alles met uitzondering van buitenlandse kantoren en
Korea.
- 114 J.P.van Kersen, Vosseveldlaan 39, 3768 GK Soest
keizerlijke post, volksrepubliek en Hong Kong.
- 115 D.T. Veenstra, De Laars 17, Enkhuizen
douanepost, keizerlijke post, nationale post, volksre-
publiek, buitenlandse kantoren, provincie uitgiften,
japanse bezetting, stadspost, Mandsjoerije, Hong Kong.
- 116 A.van Hamersveld, Merellaan 605, 3145 EW Maassluis
douanepost, keizerlijke post, nationale post, volksre-
publiek, Formosa, buitenlandse kantoren, provincie-
uitgiften, commun. uitgiften, japanse bezetting, stads-
post, Mandsjoerije, Korea.
- 117 D. Purmer, Multatulistraat 53, 3451 AR Vleuten
douanepost, keizerlijke post, nationale post, volksre-
publiek, buitenlandse kantoren, provincie uitgiften,
Japanse bezetting, stadspost, Mandsjoerije.
- 118 I. Cornelissen, Vondelkade 13, 8023 AA Zwolle
keizerlijke post, nationale post, volksrepubliek, bui-
tenlandse kantoren, provincie uitgiften, Japanse bezet-
ting, Hong Kong.

HET OPZETTEN VAN EEN VERZAMELING TEN BEHOEVE VAN EEN TENTOON- STELLING

door T. Vrijdag

Enige tijd geleden werd ik verrast door een verzoek van de heer Oranje namens de "club" een artikel te schrijven over dit onderwerp. Het schijnt dat er bij het bestuur nogal eens vragen op dit terrein binnenkomen. Wat kan de heer Oranje geroerd hebben mij hiertoe te bewegen? Is het omdat ik wel eens meegedaan heb aan tentoonstellingen (o.a. de "grote" Amphilex) en een juryopleiding heb "genoten"? Of heeft hij gedacht, die Vrijdag zit daar op dat grote, groene, stille eiland toch maar niets te doen; laten we hem maar aan het werk zetten! Inderdaad het is hier wijd, peacefull, stil, soms erg rustig, maar bij elkaar zitten hier in de omgeving van dit gehucht toch wel een 40-tal Nederlandse families, die elkaar natuurlijk bij die ene supermarkt in Bantry onvermijdelijk ontmoeten en zo ontstaan er sociale contacten. Men hoeft dus geen medelijden te hebben met ons, die eenzame stakkers die daar in dat rottige Ierland zijn gaan wonen waar de kogels immers om je oren vliegen!

Maar nu serieus. Over naar de filatelie.

De opdracht luidde: schrijf een artikel over het opzetten van een verzameling met als doel die tentoon te stellen. Helemaal zeker van de bedoeling ben ik niet. Bedoelt hij: "aan welke tentoonstellingseisen moet een verzameling voldoen"? Welnu, dat kunt U simpelweg te weten komen door bij de Stichting Philatelie het "eisenpakket" van juries op te vragen. Of bedoelt de vrager misschien: "kan ik met het opzetten van een verzameling lekker volgens eigen inzichten tewerk gaan en word ik dan wel tot een tentoonstelling toegelaten"? En, bedoelt hij een "officiële" tentoonstelling of een particulier initiatief ten behoeve van een studiegroep of andere geïnteresseerden? Welnu, ook een tentoonstellingsreglement is op te vragen of is terug te vinden in de aanmeldingsformulieren voor een tentoonstelling.

De juries. Wie aan een tentoonstelling deelneemt krijgt helaas vrijwel onvermijdelijk te maken met een jury, die moet beoordelen of U de ereprijs krijgt dan wel tot een diploma wordt veroordeeld. En hier zitten we dan meteen in de puree. Ik wil hier wel graag wat gal kwijt, want ik heb een uitgesproken he-

kel aan tentoonstellingen met prijzen. Prijzen houden een oordeel in en ik acht geen enkele jury deskundig genoeg om dit oordeel te vellen. Niet in Nederland, niet in Europa en niet super-internationaal. Bekende namen uit de filatelistische wereld hierbij inbegrepen. De individuele integriteit van juryleden trek ik niet in twijfel. Zij doen slechts hun uiterste best en moeten in soms enkele minuten tijds tot een oordeel komen inzake iets dat nogal veelomvattend is en vrijwel niet te beoordelen is. Elk oordeel is subjectief en niet objectief, al tracht men dit wel te doen voorkomen. Het spreekt vanzelf dat iedereen voor zijn inzending "goud" verwacht. Als dan Uw collectie met "klein brons" is afgedaan, houdt U weliswaar manmoedig vol dat U al lang blij bent en eigenlijk niets had verwacht, maar in Uw hart bent U diep teleurgesteld. Immers, wij hebben graag dat onze ijdelheid gestreeld wordt.

Zo las ik eens in een jury-rapport: "brief over kantlijn niet mooi, 90⁰ draaien". De inzender verloor daarmee punten. Maar als men nu een uniek tentoonstellingsstuk heeft dat door zijn lengte niet binnen de kaderlijnen van een albumblad past en wijzelf vinden verticale bevestiging niet mooi of niet nodig, moeten we het dan maar niet tonen omdat we daardoor minder gewaardeerd worden!? In ieder geval heeft deze jury-opmerking niets te maken met de kwaliteit van de inzending. Een ander rapport zei: "grijze bladen mooier dan chamois". Volstrekt subjectief, dus een persoonlijke smaak, die met de totale waarde van de verzameling niets te maken had.

Op een nationale tentoonstelling zag ik eens een inzending van een verzamelgebied waarin ikzelf sterk gespecialiseerd ben. Welnu, gestempelde en ongestempelde zegels zaten door elkaar heen, er waren volstrekt onjuiste aanwijzingen en vertalingen, er waren zegels tussen die helemaal niet in dat gebied thuis hoorden, alsook nogal wat falsificaten. Kortom, de inzender wist duidelijk niet waarover hij het had en de collectie was niet rijp voor een inzending. Niettemin was de verzameling (door één jurylid, dat dit gebied terloops verzamelde) bekroond met "zilver" en de inzender had deelgenomen omdat hij bij een andere plaatselijke tentoonstelling was beloond met "goud". Nu, dan krijgt iemands jury-dunk wel een deuk, vooral als men merkt dat dit jurylid nog altijd voor juries wordt uitgenodigd en dan kan het gebeuren dat men tot de uitspraak

komt dat een jury een belachelijk instituut is.

Vrij regelmatig leest men in de filatelistische pers klachten over juryresultaten en jurysamenstellingen. Dan weer komt de beelfilatelie niet voldoende aan zijn (prijs-) trekken, dan weer wordt "postal history" ondergewaardeerd. Daarom pleit ik - bij herhaling overigens - en als een soort roepende in de woestijn, voor tentoonstellingen zonder prijzen. Een deelnemers-plak is voldoende en bevredigend, zoals bijv. Po en Po deed met haar jubileumtentoonstelling in Utrecht in 1971.

Men lost daarmee een aantal moeilijkheden op. Geen jury meer nodig, geen haat en nijd, geen ruzies, het comité Palmares kan vervallen, geen gebedel om beschikbaarstelling van prijzen. Helaas is dit een zaak die niet alleen landelijk geregeld zou moeten worden, maar internationaal.

Wie echter dit jury-gedoe voor lief wil nemen en besluit nu eens te gaan deelnemen aan een tentoonstelling, krijgt met de volgende feiten te maken.

Tijd en kosten. Het vreemde feit doet zich voor dat een deelnemer aan een expositie kaderhuur moet betalen, aanvankelijk bedoeld als een soort drempel. Een tentoonstelling staat en valt met hetgeen inzenders willen doen. En dat is nogal wat. Maandenlang kan men bezig zijn met het voorbereiden. Men moet de inzending zelf verzekeren, zelf ophangen, zelf weghalen. Dat neemt tijd, reiskosten, 2 vakantiedagen opnemen, alles voor eigen rekening. Meestal krijgt men een gratis toegangsbewijs. Alles bij elkaar kan het wel eens oplopen tot een flink bedrag, afhankelijk van het aantal kaders dat men huurt. Men schaffe daarom dit gebruik af. Als selectievoorwaarde behoeft het zeker niet te gelden als er een comité van toelating is.

Jury-rapport. Op sommige tentoonstellingen wordt aan de inzenders een jury-rapport uitgereikt. Dit kan zijn voordeel hebben omdat op deze wijze de inzender een idee kan krijgen van de goede en de slechte punten in zijn verzameling. Er kunnen positieve en negatieve verrassingen te voorschijn komen. Hij kan daar zijn voordeel mee doen. Het staat hem vrij het daarmee eens te zijn of niet. Soms evenwel - bij grotere tentoonstellingen - is er onvoldoende tijd beschikbaar om het jury-rapport goed in te vullen. Andere comité's reiken de formulieren niet uit vanwege de storm van kritiek die over de jury-opmerkingen losbarst.

Beoordelingshoofdstukken. De 6 criteria die door de jury achter-

eenvolgens in beschouwing zouden moeten worden genomen, zijn de volgende (ik heb vele malen de indruk gehad dat vanwege de haast waarmede gewerkt moest worden meerdere van deze criteria maar helemaal niet beoordeeld werden):

1. presentatie, uitvoering, beschrijving, algemene indruk
2. kwaliteit van zegels, brieven, postwaarden en stempels
3. filatelistische opbouw, kennis, speurwerk, originaliteit
4. belangrijkheid en zeldzaamheid
5. omvang en volledigheid
6. moeilijkheidsgraad.

De meeste punten worden nu verloren door de volgende oorzaken:

- gekleurde kaderlijnen op de albumbladen (niet bedoeld wordt het over het algemeen lichtgrijze ruitjespatroon dat op de bladen is gedrukt, maar bijv. groene kaderranden; tevens het gebruik van bladen van niet geheel dezelfde kleur of formaat;
- gebruikte en ongebruikte zegels door elkaar heen;
- te veel zegels op 1 blad; te veel tekst soms in rode of groene kleur;
- het opnemen van teveel illustraties, als foto's of uitknipsels; anderzijds kan een fotocopie van een keerzijde van een enveloppe soms goed illustrerend werken;
- al teveel getekende kadertjes maakt het te druk; "rust" op een blad;
- een verzameling "ongebruikt" is soms wat steriel; poststukken ter illustratie maken het aantrekkelijker; het ontbreken van een "lijn" in de studie;
- het opnemen van schadelijke uitgiften (hoewel de meeste juryleden helemaal niet weten welke de schadelijke uitgiften zijn, althans er niet op letten); alle soorten filatelistisch maakwerk (dus ook FDC) en falsificaten (niet aangeduid als zodanig)
- een te groot gebied op een te beperkt aantal bladen;
- slechte, ontbrekende, onjuiste beschrijvingen;
- slechte kwaliteit van zegels, brieven en stempels;
- teveel FDC, te weinig normale brieven;
- object te klein of onvoldoende uitgewerkt;
- slechte presentatie, gebrek aan originaliteit.

Dit zijn de voornaamste punten uit de jury-rapporten, die betrekking hebben op de 6 genoemde hoofdpunten. Het betekent niet dat ik het met deze opstelling persoonlijk eens ben. Zo zou naar mijn smaak het criterium "belangrijkheid" moeten vervallen. Ik zie nog

steeds niet in waarom een verzamelgebied als China minder belangrijk zou zijn dan bijv. N.O.G. Dat komt hoofdzakelijk omdat N.O.G. veel meer wordt verzameld dan China (helaas!), maar het gaat mij te ver daarvoor minder punten toe te kennen.

Ook zijn er bepaalde zeldzaamheden bekend, die als filatelistische bijzonderheid (dus maakwerk) zijn verzonden, maar als ze uniek zijn, dan mogen ze wat mij betreft in een tentoonstelling worden opgenomen.

Waardering. De waardering - het aantal punten - dat men voor ieder der 6 criteria behalen kan, ligt onderling niet gelijk, terwijl er ook weer verschillen zijn voor categorieën als landenverzamelingen, gespecialiseerde verzamelingen, luchtpostcollecties of posthistorie. De puntenwaardering voor thematische verzamelingen en documentaire collecties liggen onderling ook weer anders. Om er toch iets van te zeggen: in de criteria "filatelistische kennis/speurwerk/originaliteit" en "zeldzaamheid" kan men het hoogste aantal punten verwerven, soms wel 3x zoveel als voor de criteria "omvang van de verzameling" of "presentatie/algemene indruk". Ook hier verschil ik weer van mening omdat ik persoonlijk de factor "moeilijkheidsgraad" veel belangrijker vind.

Wie hierover meer wil weten wil ik verwijzen naar het Nederlands Maandblad voor Philatelie nr. 10/1979 (octobernummer), blz. 735, artikel getiteld "Feiten en gedachten over tentoonstellingen en jureren" door J.C. Schäfer en nr. 5/1980 (meinummer), blz. 369, "Nederlandse thematische filatelie moet vechten voor internationale erkenning" door J.Ph. de Leeuw.

Conclusie. Persoonlijk vind ik het deelnemen aan tentoonstellingen een ondankbaar werk. De voorbereiding kost veel inspanning en tijd; er moet geld op toegelegd worden; de jury beoordeling is onbevredigend en het gestelde doel "een propagandamiddel voor onze liefhebberij of het tot meerdere kennis bijdragen inzake een bepaald aspect of verzamelgebied" wordt nauwelijks bereikt. De belangstelling is teleurstellend. Verreweg de meeste bezoekers aan een filatelistische tentoonstelling komen voor de speciale zegels, de speciale stempels of de concentratie van handelarenstands. Voor het meest waardeloze deel van de tentoonstelling dus.



CHINA IN THE AIR II

Frankfurt am Main - Beijing

Bij de veelheid van de reguliere internationale verbindingen is op 4 april 1980 door de Duiste maatschappij Lufthansa vlucht LH 662/663 geopend tussen Frankfurt en Beijing. De geregelde verbinding wordt gevlogen met een DC-10 en de route is Frankfurt-Karachi - Bangkok - Beijing v.v.

Op het traject Bangkok - Beijing heeft Lufthansa geen luchtrecht en er mogen op dit gedeelte geen nieuwe passagiers en post vanuit Bangkok naar Beijing v.v. vervoerd worden.

Voor deze eerste vlucht op 4 april 1980 zijn vier enveloppen met een speciaal eerstevlucht-stempel meegegaan en hierbij afgebeeld.

Frankering met Duitse zegels:

- afb. 1 Vanuit Frankfurt naar Beijing - vlucht LH 662
Vertrek stempel Frankfurt 07-04-1980
Aankomst stempel Beijing 08-04-1980
Postkantoor no. 69. Kleur speciaalstempel: paars.

Frankering met Pakistaanse zegels:

- afb. 2 Vanuit Karachi - Pakistan naar Beijing - vlucht LH 662
Vertrek stempel Karachi 08-04-1980
Aankomst stempel Beijing 08-04-1980
Postkantoor no. 69. Kleur speciaal stempel: blauw.

Chinese frankering:

- afb. 3 Vanuit Beijing naar Karachi - vlucht LH 663
Vertrek stempel Beijing 08-04-1980
Postkantoor no. 6
Geen aankomst stempel Karachi
Kleur speciaal stempel: rood.

Chinese frankering:

- afb. 4 Vanuit Beijing naar Frankfurt - vlucht LH 663
Vertrekstempel Beijing 08-04-1980
Postkantoor no. 6
Geen aankomststempel Frankfurt
Kleur speciaal stempel: purper.

F.G. Wols

Am 1. März Lufthansa-Flug nach Berlin



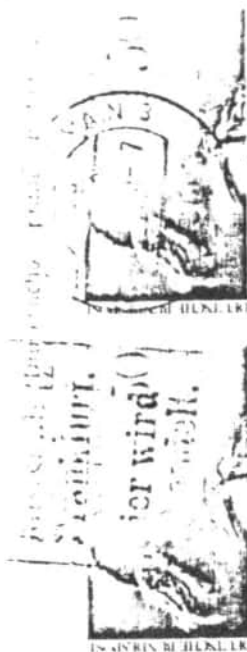
Lufthansa-Erstflug

LH 662

DC 10

Frankfurt - Karachi -

Bangkok - Beijing



Hermann E. Sieger
Airport poste restante
Beijing / Volksrep. China



Lufthansa

afbeelding 1



Air Mail Luftpost Par Avion

Drucksache — printed matter

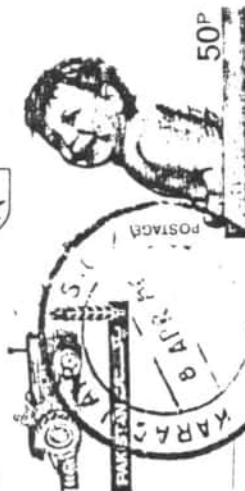


5th ASIAN CONGRESS
OF PAEDIATRIC
SURGERY-KARACHI

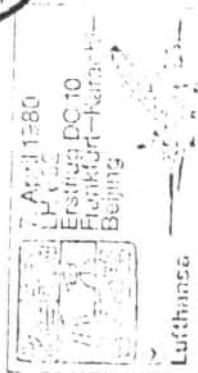


90P

POSTAGE



50P



Lufthansa-Erstflug

LH 662

DC 10

Frankfurt — Karachi —
Bangkok — Beijing



Hermann E. Sieger

Airport poste restante

Beijing / Volksrep. China

afbeelding 2



Air Mail Luftpost 1 Pa. Aviation



Lufthansa-Erstflug

LH 663

DC 10

Beijing — Bangkok —
Karachi — Frankfurt



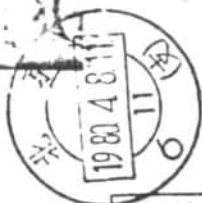
April 8, 1980

LH 663

First flight DC10
Beijing — Karachi —
Frankfurt



Lufthansa

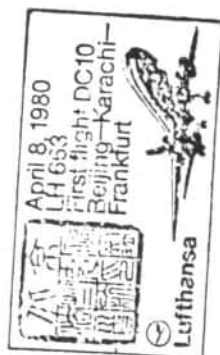


70.1

Hermann E. Sieger
Airport poste restante
Karachi / Pakistan

afb. 3

Air Mail Luftpost Par Avion



Lufthansa-Erstflug

LH 663

DC 10

Beijing - Bangkok -

Karachi - Frankfurt



Hermann E. Sieger
Flughafen postlagernd

D 6000 Frankfurt-Main / Germany

afb. 4

GREPEN UIT DE TIBETAANSE POSTGESCHIEDENIS VI

door Dr. L.J. Hut

11. Sikkim

Sikkim is vanouds een vazalstaat van Tibet, met een eigen dynastie en een bewogen geschiedenis. Er zijn in het verleden nogal eens moeilijkheden geweest met de buurstaat Nepal, en eigenlijk zijn die er nog. In de strijd van Nepal tegen de Hon. East India Comp. van 1814 - 1815 (zie XI-2, blz. 21), waarbij Nepal een gedeelte van zijn gebied aan de Britten moest afstaan, maakte ook Sikkim aanspraak op een deel van deze buit, gelegen nabij Darjeeling, wat door Engeland goedgekeurd werd toegestaan in 1817.

Nu liggen in Sikkim de (primitieve) handelswegen die Bengalen met Tibet verbinden, en ook de toegangswegen tot de Mount Everest en Kangchenjunga (XI-4, blz. 20-22). Toen in 1848 de Britse bergbeklimmer Sis Jozeph Hooker en de hem vergezellende Britse superindendent van Darjeeling, Dr. Campbell, in hun plannen de Kangchenjunga te exploreren verhinderd werden, en op bevel van Sikkims eerste minister Namgay gearresteerd werden, annexeerde Engeland het destijds in 1817 aan Sikkim toegewezen gebied. Hooker was nl. een belangrijk man; hij is evenals zijn vader, William Hooker, directeur geweest van de Kew Gardens en is vooral bekend geworden vanwege het kweken van rubberplantjes uit Brazilië ten dienste van Brits-Indische en Ned.-Indische plantages, voorts is hij medewerker van Darwin geweest.

Sinds deze affaire bleef het onrustig in Sikkim, zodat de Britten in 1861 en 1888 genoodzaakt waren er met behulp van militaire expedities orde op zaken te stellen, waarna in 1889 door Engeland een Political Officer, Mr. Claude White - die we later nog eens zullen ontmoeten - in Sikkim gestationeerd werd.

Van de expeditie uit 1861 resten ons geen postalia; van die van 1888 is bekend dat er een militaire veldpostverbinding bestond via Siliguri en Kalimpong (plaatsen, reeds genoemd in mijn vorige stukjes), terwijl er in Padong een basis-postkantoor is gevestigd. Nadien werden meerdere postkantoren opgericht, nl. in Gnatong, Sedonchin, Gangtok, Rhenok Bazar en

Pakyong. Gelopen brieven van deze kantoren zijn evenwel zeldzaam.

Een keerpunt in de geschiedenis van Sikkim is het Anglo-Chinese tractaat van 1890 (XI-2, blz. 22), dat enerzijds het Britse optreden tegen Tibet tengevolge had, en anderzijds van Sikkim een Brits protectoraat maakte zonder de instemming van Tibet. Het bestuur van Sikkim werd weliswaar overgelaten aan de reeds regerende Maharadja, wiens dynastie uit de 17e eeuw dateerde, maar de banden met Tibet werden verbroken.

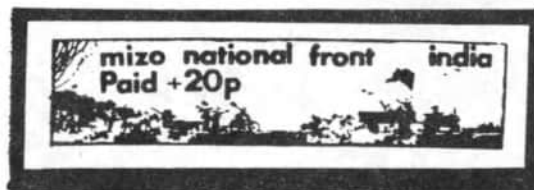
De ractie van Tibet op het tractaat van 1890 en de hierop volgende Younghusband-expeditie is in het voorgaande reeds besproken. Postale steunpunten gebruikten daarbij o.m. het hierbij afgebeelde stempel.

In 1914 werd tussen Engeland, Tibet en China in principe overeenstemming verkregen over de grenzen in deze streken, de zg. MacMahon-linie,

nu echter zonder China's ratificatie, hetgeen voor Tibet nadien minder prettige gevolgen had. Sikkim verkeerde evenwel in betrekkelijke rust, expedities naar de reeds genoemde bergtoppen in de twintiger en latere jaren vonden ongestoord plaats en gingen gepaard met de gebruikelijke postale bijverschijnselen, als herinneringsenveloppen e.d.

Niettemin begon het in Sikkim te gisten. De staatsgodsdienst was het Buddhistisch Lamaïsme, beleden door de Maharadja en de autochtone bevolking. Regelmatige immigratie vanuit het zich expanserende Nepal met Hinduïsten deed het religieuze evenwicht verschuiven, waardoor de Buddhisten in de minderheid kwamen. Tijdens W.O. II, waarbij Burma door de Japanners bezet werd, en in India door Chandra Bose het Indian National Army opgericht was. ten einde met steun van Japan en Duitsland vrij van Engeland te komen, roerden zich in Sikkim de Mizo's, samen met de Naga's uit Burma om eveneens de onafhankelijkheid te verwerven. Toen na de wereldoorlog India zijn zelfstandigheid verkreeg en Sikkim als behorende tot zijn gebied beschouwde, keerden de Mizo's zich tegen India, hetgeen weer tot bloedige gevechten leidde en tot gezochte postalía. Bekend zijn noodzegels van de Mizo's uit India, waarvan sommigen de opdruk Sikkim vertonen. Of deze zegels postaal gebruikt zijn, is zoals met al zulke cinderella's, de vraag.

SIKKIM TIBET



India-Sikkim cinderella's

ARMY POSTAL-SERVICE DAY



सैनिक डाक सेवा दिवस



30



ARMY POST OFFICE



POSTAL BUNKER IN SIKKIM



ISSUED BY THE ARMY POSTAL SERVICE
1 FEBRUARY 1980

FIRST DAY COVER

INDIAN AIR FORCE



MAIL SORTIE TO LADAKH



ISSUED BY THE ARMY POSTAL SERVICE
15 OCTOBER 1979

Herinneringsenveloppen betreffende de activiteiten van de Indiase
Army Postal Service tijdens de gevechten in Ladakh en Sikkim.

India wist met zijn militaire macht de "opstanden" te onderdrukken. De Maharadja mocht blijven regeren onder toezicht van India. Militaire posten bleven aldaar gevestigd, mede met het oog op dreigende Chinese invallen. Van de postalia uit deze militaire activiteiten noemen we een herinneringsenveloppe met een afbeelding van een postale bunker in Sikkim.

De bevolking, die in toenemende mate uit Nepalezen kwam te bestaan, wenste zich van het Buddhistische gezag te ontdoen; een opstand deed India ingrijpen en in 1976 werd de Maharadja onttroond en Sikkim als deelstaat bij India ingelijfd. De ex-vorst leeft thans als een gevangene in zijn paleis, omgeven door een aantal oude getrouwen. Onlangs trouwde een dochter van hem met een Amerikaanse burgerman; het huwelijk werd met veel pracht en praal in het paleis volgens de Buddhistische rite gesloten, een aardige foto-reportage hiervan treft men aan in het maandblad "Vorsten" van maart 1980.

Postaal is nog vermeldenswaard dat in Sikkim sinds ca. 1880 Brits-Indische postzegels en nadien Indiase gebruikt werden c.q. worden. In 1971 werd een Refugee Relief tax op de brievenpost geheven (waarop in een volgend stukje uitvoerig wordt ingegaan). Deze tax kon o.m. met revenue zegels met een speciale opdruk worden voldaan. Elders werden de India-revenue zegels hiervoor gebruikt; Sikkim verschaftte voor dit doel eigen revenue zegels. Brieven met deze zegels zijn zeer gezocht (vgl. India Post, no.52, blz. 50 en 53, blz. 78, 1977).

Voorts is in Sikkim een experimenteel gebied (geweest) van Indiase proeven met raketpost, aanvankelijk opgezet door Stephen Smith (overleden in 1951). Raketbrieven uit Sikkim worden wel regelmatig op veilingen aangeboden, maar zijn nogal prijzig.

12. Bhutan

In de 16e eeuw was Bhutan een deel van Tibet, reden waarom Tibet thans nog de souvereiniteit over Bhutan claimt. In de 17e eeuw wist een lama uit Tibet in Bhutan een soortgelijk regiem in te stellen als in Tibet ontstaan was, met de Shabdung of Dharma Raja als religieus en politiek hoofd welks opvolger, evenals bij de Dalai Lama het geval was, een reïncarnatie van de vorige diende te zijn. Daar een nieuwe Dharma Raja als regel minderjarig was bij zijn optreden, werd zijn functie waargenomen door een regent, Deb Raja genoemd. De Deb Raja werd gekozen en benoemd

door een Raad van Sate, bestaande uit de tien voornaamste feodalen in den lande. De Deb Raja was veelal de man die namens de Dharma Raja, en nochtans in naam regeerde, daar hij als regel een stroman was van de machtigste der tien feodalen, de Penlop. De eerste Shabdung overleed in 1652, de laatste in 1903, waarna Bhutan in 1907 een monarchie werd. In het tijdperk der Shabdungs ging het er niet zachtzinnig toe: "Although the Deb Rajas were, in theory, elected for life, there were 55 holders of the office in 255 years, and very few died in their beds", aldus Rhodes (l.c., blz. 1).

Van de periode tot ca. 1900 is er op postaal gebied weinig te vinden, hoewel er wel een georganiseerde postdienst met runners en franks bestond. Cooper meldt: "In fact, there did exist a system of pre-payment of postage in Bhutan by using handstruck stamps and other postal markings and yet letters with these markings are just not available in the world stamp market! Even in Bhutan itself, they cannot be had for love. money or both" (l.c., blz. 1).

Terwijl er ons postaal dus weinig rest uit de vorige eeuw, zijn we beter ingelicht over het muntwezen. De eerste Bhutanese munten zijn geslagen in Ghatikhage State (= Cooch Behar), gelegen in Bengalen, oudtijds een deel van het vroegere koninkrijk Assam. Uit de oude annalen is het aannemelijk te maken dat, om een lang verhaal kort te maken, toen de vorst van Cooch Behar wegens een inval van de Groot Mogols (1661-1663) zijn toevlucht zocht in Bhutan, deze aldaar de Shabdung overhaalde munten te laten slaan in Cooch Behar, zulks tegen inwisseling van het daarvoor benodigde zilver. De relatie met Cooch Behar werd in 1771 evenwel vertroebeld doordat Bhutan zich ging bemoeien met de troonsopvolging in Cooch Behar, en daarbij zijn buurland invadeerde, de Bhutanese troepen werden echter met behulp van de Britten het land uitgejaagd, waarbij Cooch Behar onder Britse "productie" kwam. Het gevolg was dat de Britten de munt in Cooch Behar sloten in 1789, zodat Bhutan genoopt werd zelf voor de aanmuntning van zijn geldstukken te zorgen.

In 1826 had Bhutan wederom moeilijkheden met de Britten, hetgeen resulteerde in de eerste Bhutan-expeditie. Na de Britse expeditie in Sikkim in 1861, bleek het nodig opnieuw in Bhutan te interveniëren: 2e Bhutan-expeditie (1863-1866), waarbij de vruchtbare delen van Bhutan door Engeland werden geannexeerd.

Omstreeks 1880 kwam er enige stabiliteit met het optreden van de Penlop Ugyen Wangchuck, die met vaste hand regeerde en orde schiep. De Deb Raja stierf in 1901, zijn opvolger bemoeide zich uitsluitend met religieuze zaken en liet het bestuur volledig over aan de Penlop. Toe twee jaren later de Shabdung overleed en er geen opvolger gevonden kon worden, werd Ugyen Wangchuck als eerste erfelijk koning van Bhutan geïnstalleerd, in 1907. De functies van Shabdung en Deb Raja werden daarbij opgeheven. De nieuwe koning wenste een vriendschappelijke relatie met Engeland; daartoe werd Claude White, de Political Officer van Sikkim (zie sub 11) bij zijn kroning uitgenodigd, terwijl in 1910 een tractaat met de Britten gesloten werd betreffende het buitenlands beleid van Bhutan, welk tractaat in 1949 bevestigd werd door India.

Bhutan bleef evenwel een gesloten en geïsoleerd gebied onder Ugyen (1907-1926) en zijn zoon Jigme Wangchuck (1926-1952). Diens zoon, Dorji Wangchuck (1952-1972) is begonnen zijn land te ontsluiten. In 1954 voerde hij revenue-zegels in, die in 1955 ook geldig werden als frankeerzegels. In 1959 werd met behulp van India een verkeersweg aangelegd van de grensplaats Phuntsholing naar de hoofdstad Thimphu, vervolgens werd een plan opgesteld ten behoeve van Bhutans infra-structuur met betrekking tot het sociaal en economisch leven van de Bhutanese bevolking, door tussenkomst van het Indiase Gouvernement.

In 1962 werden Bhutans postzegels door India erkend, "whereby India agreed under the UPU regulations to recognize Bhutan's postage stamps as valid postage affixed on mail not only for India but for all countries of the world for which postal service was available thorough India" (Cooper, l.c., blz. 1).

Op 7 maart 1969 sloot Bhutan zich aan bij de UPU.

Sindsdien emitteert Bhutan rijkelijk veel postzegels (o.a. de bekende drie-dimensionale: "several recent sets have laminated prismatic-ribbed plastic surface which gives the stamps a bewitching three-dimensional effect", aldus Cooper), daarbij wedijverend met de Olie-staten en staatjes, waardoor het land de beginnende goodwill van vele filatelisten aan het verliezen is. Bhutan zelf maakt nogal wat reclame voor zijn zegels en noemt zich, o.a. vanwege zijn bijzondere druktechnieken "a pioneer of the world in stamp printing" ! Voorts geeft sinds april 1969 "The Gobi Times, an informal newsletter devoted to the philately of Bhutan, Mongolia and Tuva" vrij uitvoerige

informatie over het wel en wee van de posterijen in Bhutan (mijn laatste gegeven betreffende de redactie luidt: Mr. George P. Knowles of Felix, Potton Road, Biggleswade, Bedfordshire, Eng-land, maar vermoedelijk loop ik hierbij achter, recentelijk heb ik van de Gobi Times niets meer gehoord; ook kan ik dit geschrift kwalitatief niet beoordelen, redenen waarom ik mij zeer aanbevo-len houd voor nadere gegevens). Cooper zegt over deze postzegel-overvloed: "no doubt Bhutan earns thousands of dollars from sale of its stamps!!" (l.c., blz. 3).

In 1971 werd Bhutan door India geïntroduceerd als potentieel lid van de Verenigde Naties. Sinds 1972 is Dorji's zoon, Jigme Sin-gye Wangchuck de heerser op Bhutans troon. Het gangbare munt-stelsel bestaat uit 100 chetrums = 1 b(e)gultrum (= 1 Indiase rupee).

De grenzen van het land zijn nog aan discussie onderhevig. Afge-zien van de aanspraak van Tibet op geheel Bhutan, liggen er in het grensgebied tussen beide landen gedeelten die wederkerig be-twist worden.

Literatuur:

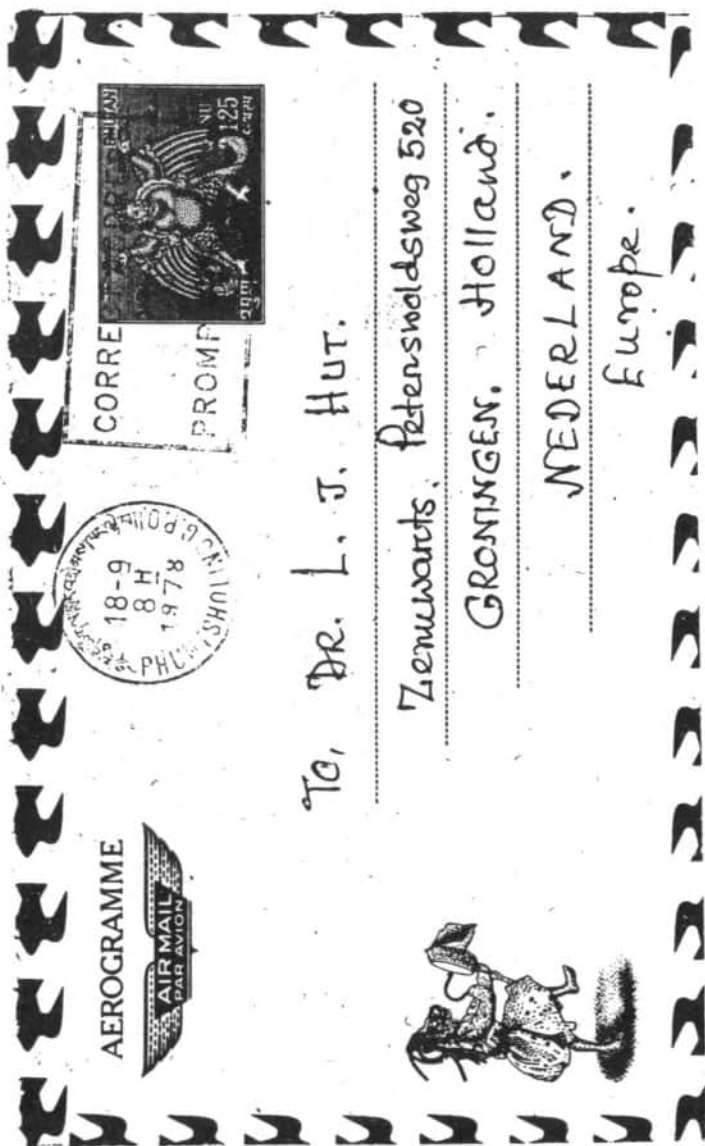
Jal Cooper, Bhutan,
a short Postal
History Sketch,
Bombay, 1969.

N. Rhodes, The Coina-
ge of Bhutan, Orien-
tal Numismatic
Society, Information
Sheet no. 16, 1977

(met enige nadere
literatuur).



Correspondentie uit Bhutan uit 1966
(vóór de aansluiting bij de UPU, der-
halve verzending zonder bijfrankering
alleen mogelijk via India)



Correspondentie uit Bhutan uit 1978, (na de aansluiting bij de UPU en dus vrij van alle bijfrankering.

STEMPELS GEBRUIKT BIJ SCHEEPSPOST III

Hier een aanvulling op de artikelen verschenen in de bulletins van september en december 1977.

Door een reactie en het in bezit krijgen van het boek van Friedemann in de bibliotheek (no.247001) ben ik met mijn studie iets verder gekomen. Uit het doorlezen van veel literatuur kwam ook nog het een en ander boven water.

Allereerst enkele correcties en aanvullingen:

afb. C 22 Shanghai: dit stempel is niet vanaf 1899 in gebruik geweest maar reeds vanaf 1886. Eind juli 1914 is het gebruik hiervan gestopt. Het stempel komt voor met de kenletters a t/m g

afb. C 7 Shanghai/Tientsin: gebruikt van 11 mei 1901 tot juli 1914.

afb. C 12 Shanghai/Tientsin: gebruikt van eind oktober 1906 tot februari 1908.

Nieuwe stempels



C 26



C 27



C 28

afb. C 26 Shanghai NIET OFFICIEEL

Als oorspronkelijk stempel naar Shanghai verzonden. Het is er echter nooit gebruikt. Toch zijn er enkele exemplaren bekend geworden, maar deze zijn afkomstig van maakwerk. Een toevalsstuk is bekend van 27 juni 1890.

afb. C 27 Shanghai Opvolger van stempel C 22 en in gebruik geweest van 1900 tot eind juli 1914. Kenletters a t/m f.

afb. C 28 Duitse Marine

Gebruikt vanaf 1895 t/m augustus 1914. Het nummer geeft aan welk schip het gebruikte. Er zijn ongeveer 80 verschillende nummers bekend.



C 29



C 30



C 31

afb. C 29 Privé stempel BAHIA NIET OFFICIEEL

Meestal gebruikt in combinatie met stempel C 28 voorzien van no. 48

afb. C 30 Privé stempel CREFELD NIET OFFICIEEL

Meestal gebruikt in combinatie met stempel C 28 voorzien van no. 72

afb. C 31 Kiautschou NIET OFFICIEEL

Dit stempel was voorbereid om door de Duitse marine in gebruik genomen te worden. Dit is echter nooit doorgegaan.



C 32

Marine Feldpost C 33

Tsintaufort

Marine Feldpost C 34

- afb. C 32 Tsintanfort Alleen met de data 26.1.98 en 26.3.98 bekend. Ook bekend zonder inschrift "MARINE-FELDPOST".
- afb. C 33 Kiautschou Gebruikt rond 1899 op de zogenaamde Marine-briefkaarten
- afb. C 34 Tsintaufort Gebruikt in februari/maart 1898 in Tsintanfort

FROM STEAMER'S LETTER BOX C 35

出取中箱信船輪由
Found in Steamer Letter Box

C36

Received from letter box
aboard steamer.

出開中箱信船輪由信此

C37

- afb. C 35 Plaats onbekend maar waarschijnlijk Shanghai. Gebruikt van 1898 tot 1902 en door het golvende karakter gemakkelijk te herkennen als variant op C 6
- afb. C 36 Plaats onbekend Van dit stempel zijn geen verdere gegevens bekend
- afb. C 37 Plaats onbekend Ook van dit stempel niets bekend

由輪船信箱取出之郵件 C38



C39



C40

afb. C 38 Plaats onbekend Geen verdere gegevens bekend.
Vertaling luidt: "Poststuk afkomstig
uit scheepsbrievenbus"

afb. C 39 Plaats onbekend Geen afstempelingen bekend tussen
september 1934 en januari 1947

afb. C 40 Plaats onbekend Gebruikt in de jaren 1932 en 1933



C41



C42



C43

afb. C 41 Canton

In gebruik geweest in 1929

afb. C 42 -----

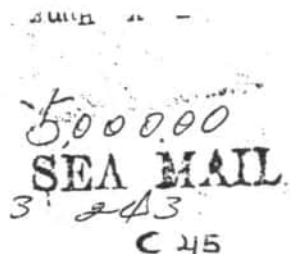
Dit stempel is gesignaleerd tussen 1905
en 1910, maar komt waarschijnlijk voor
tot 1912. Gebruikt op de schepen S.V.
FOOK KEE en S.V.CHEUNG KEE

afb. C 43 Shanghai/Hankow

Dit stempel is alleen gezien in 1948 en
werd gebruikt op de lijn van Shanghai
naar Hankow vv. De twee karakters in de
datumlijn geven aan bij welke richting
het stempel werd gebruikt. De vertaling
luidt o.a.: Mobiel Scheeps Postkantoor
Shanghai Hankow lijn



C44



C45

afb. C 44 ----- United States Trans-Pacific Seapost in combinatie met een nummer. De datums kunnen liggen tussen 1927 en 1941. Ongeveer 20 verschillende nummers zijn bekend

Afb. C 45 Formosa ? Dit stempel kwam ik tegen op een briefstukje, dat ik vond in een partijtje kilowaar uit Formosa. Datum 28 september 1962.

(wordt vervolgd)

G.A.van Doornen



CHINA IN THE AIR III

Nieuwe verbindingen van de CAAC

Ook de nationale Chinese luchtvaartmaatschappij CAAC is haar internationale lijnverbindingen drastisch aan het uitbreiden.

Op 4 november 1980 is met een B 707 de eerste reguliere vlucht gemaakt tussen Beijing en Xianggang (Hong Kong). Deze vlucht v.v. wordt op dinsdag - donderdag - zaterdag gevlogen met een vluchtduur van 3 uur. Vluchtnummer CA 101.

Op 15 november 1980 is met vluchtnummer CA 937 een start gemaakt met de verbinding Beijing - Karachi - Frankfurt - London. Gevlogen wordt met een B 747 van CAAC. Vertrek zaterdags uit Beijing om 19.45 uur en aankomst in Londen op zondag om 9.40 u.

Ook Beijing - New York v.v. via Shanghai - Tokyo en San Francisco wordt sinds 7 januari 1981 met een B 747 van de CAAC eenmaal per week gevlogen. Vertrek woensdags uit Beijing om 10.30 uur en aankomst in New York op donderdag 18.15 uur.

Volgens CAAC worden voor de eerste CAAC vluchten geen speciale stempels gebruikt op normale of "first flight" correspondentie.

F.G. Wols

DE CHINESE JADEKUNST

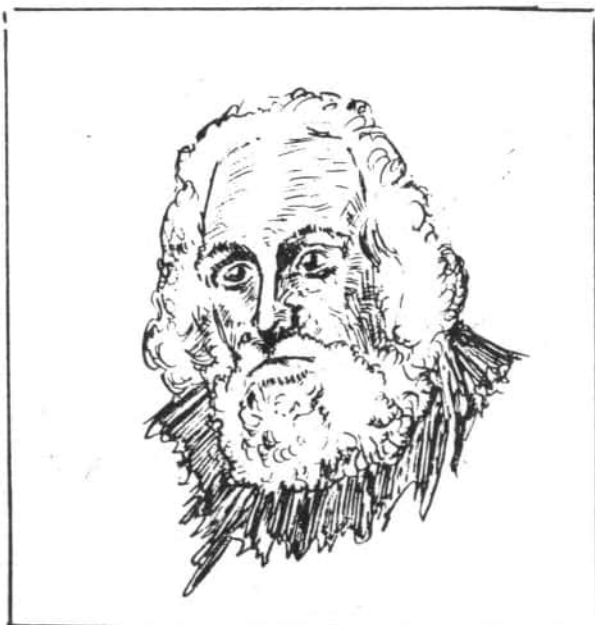
door H. Huisman

Waar op meerdere postzegeluitgaven van de V.R.C. en van Taiwan jaden voorwerpen worden afgebeeld uit oude tijden, zal het zeker onze leden interesseren wat meer omtrent deze voorwerpen te weten te komen en zeker ook omtrent de stof waarvan die voorwerpen gemaakt zijn, en welke stof jade wordt genoemd.

In Europa werd jade voor het eerst bekend door de beroemde Marco Polo (1254-1324), die door zijn tijdgenoten vanwege zijn avontuurlijke beschrijvingen "Messer Millione" genoemd werd. Marco Polo heeft twee tochten door China volbracht en was hij bij het dicteren van zijn mémoires nu maar nauwkeuriger geweest dan waren zijn reisverslagen tot klassieke aardrijkskundige werken uitgegroeid. Helaas, Marco was niet nauwkeurig en was in 1298, toen hij begon met het laten opschrijven van alles wat hij zo gezien en meegemaakt had, waarschijnlijk al heel wat details vergeten.

MARCO POLO

(naar een
oude
afbeelding)



Maar hoe dan ook, Marco vertelde natuurlijk wel over die prachtige voorwerpen die hij gezien had en die gemaakt waren van een hem onbekend, merkwaardig gesteente, dat de Chinezen Yü noemden. Deze stof had voor de Chinezen een nog grotere waarde dan goud! Pas drie eeuwen later, in het begin van de 16e eeuw, hoorde men in Europa weer over deze kostbare stof en wel door de Portugezen, die met hun schepen tot in Zuid-China waren doorgedrongen, en daar in het begin allervriendelijkst waren ontvangen. Ook zij maakten kennis met het hen onbekende Yü. En het bleek hen alras dat dit gesteente zo kostbaar werd geacht, dat uitvoer van jaden voorwerpen ten strengste verboden was.

Maar als rasechte handelaars en kooplieden wisten de Portugezen heimelijk jaden voorwerpen mede te nemen naar het vaderland. In Portugal werd het Chinese Yü "pedra de mijade" genoemd, wat "kolieksteen" betekent, van het woord "ilia", dat ingewanden betekent. Want verpulverde jade werd ò in China ò later in Europa als een uitstekend middel beschouwd tegen nieraandoening- en e.d. Uit dat "pedra de mijade" is dus het woord jade ontstaan.

Nu moet U niet denken dat die zogenaamde "jaden" beeldjes, die bij scheepsladingen vol vanuit Hong Kong en Taiwan worden ingevoerd en die overal in ons land te koop worden aangeboden, ook maar iets met jade hebben te maken. Deze beeldjes zijn gemaakt van albast of van fluoriet, een veel zachter gesteente dan echte jade. Echte Chinese jade, de "Chen yü", is een kalium-magnesium-silicaat van een buitengewone hardheid, en is als gesteente bekend als jadeïet. Deze Chen-yü is al meer dan 4500 jaren bekend in China.

Iets minder kostbaar is de "lapis nephriticus" of ook kortweg nefriet genoemd. Nefriet wordt ook Nieuwzeelandse jade genoemd. Uiterlijk gelijken beide soorten jade veel op elkaar, maar qua inwendige structuur verschillen ze aanmerkelijk.

Jade is van oudsher in China niet alleen een kostbare stof, maar ook een heilige stof, welke allerlei magische eigenschappen werden toegedicht. Vandaar ook dat er talloze legenden over jade bestaan. Want, net zoals bij de bronzen, beschikten de handwerkslieden duizenden jaren voor Chr. reeds over een fabelachtige techniek. En dat met een stof die zó buitengewoon hard is. En tóch kent men vanuit de oudste tijden alleen maar volmaakt-technische uitvoeringen!

Nu is er een legende, of eigenlijk zijn er meerdere legenden, die verhaalt over een wondermes , de K'un Wu, waarmee men moeiteloos jade kon snijden en bewerken. Zo kreeg Keizer Mu Wang, uit de Tsjoo-periode, zulk een wondermes ten geschenke, zo luidt één der legendarische verhalen.

(wordt vervolgd)



Men veronderstelt, dat zulk een jade tsoeng misschien is gebruikt bij astronomische waarnemingen. Er zijn van deze jade tsoengs lange en korte vormen.



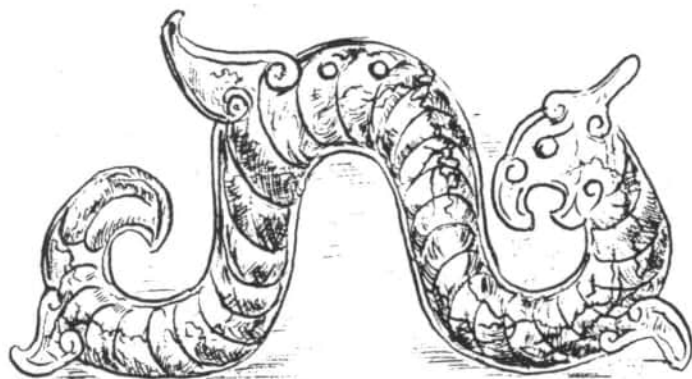
TSOENG
(Shang/tsjoo)
Formosa 1961, Yv.357a



Kan of borstelhouder.
Formosa 1979. Yvert 1233
(Shang)



Vaas in de vorm van een vis.
Formosa 1961, Yvert 358.
(Ming)



Jaden hanger in de vorm van een draak.
(Shang)

bijeengebracht door Th.G.van Mourik

Poststukken Buitenlandse postkantoren in China

Duits kantoor in China. Ansichtkaart (grootrond-stempel Peking)
Peking - Londen 1908. Stempels: Peking, Shanghai 30 april 1908,
SCHANGHAI "DEUTSCHE POST" 1 5 08.

Peking.
23-4-08.
Inspectorate of Imperial
Customs. Correspondance
Tous les pays étrangers n'acceptent pas la
correspondance au recto, se renseigner à la poste.
arrived here after a
voyage of 700 miles up the
Yangtze Kiang, then 30
hours in a Chinese train
de luxe. Very disagreeable
Unable to obtain post cards
at Hanking, Chienkiang,
Hankow and other towns
we passed thro. We have
not yet been invited to the
Forbidden City Y. H. C.
CARTES POSTALES
PEKING
SHANGHAI
30 APR 08
DEUTSCHE POST
5
Miss Gubbins,
22 Carlton Hill,
St John's Wood,
London, N.W.
England. £1.50

Brits kantoor in China. Poststukken zoals "treaty ports" of
China komt men wel (vrij duur) tegen. Echter, stukken met de
stempels van de Britse kantoren minder vaak. B.P.O.
British Post Office. Op deze ansichtkaart: Peking - Vienna
(Oostenrijk) 1906. Stempels: Peking 23 april 1906, Shanghai
"C AP 30 06 B.P.O."

Afbeeldingen van voor- en achterzijde op volgende bladzijde.

Beijing am 22 April 1906
 eingekauft bei
 ...
 ...

Kaiser der Hauptstadt mit der
 ...



Matthias Winkler kgl.

III. Parkstrasse 3

Vienna - Austria

21

Nog een Duitse veldpostbrief van Shanghai naar Mülhausen,
10-9-1901.

Feldpostbrief



Mr. G. G. G.
Herrn Enkel
Leipzig

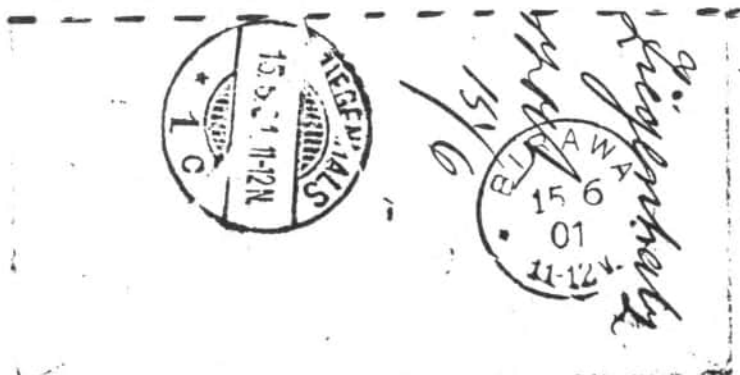
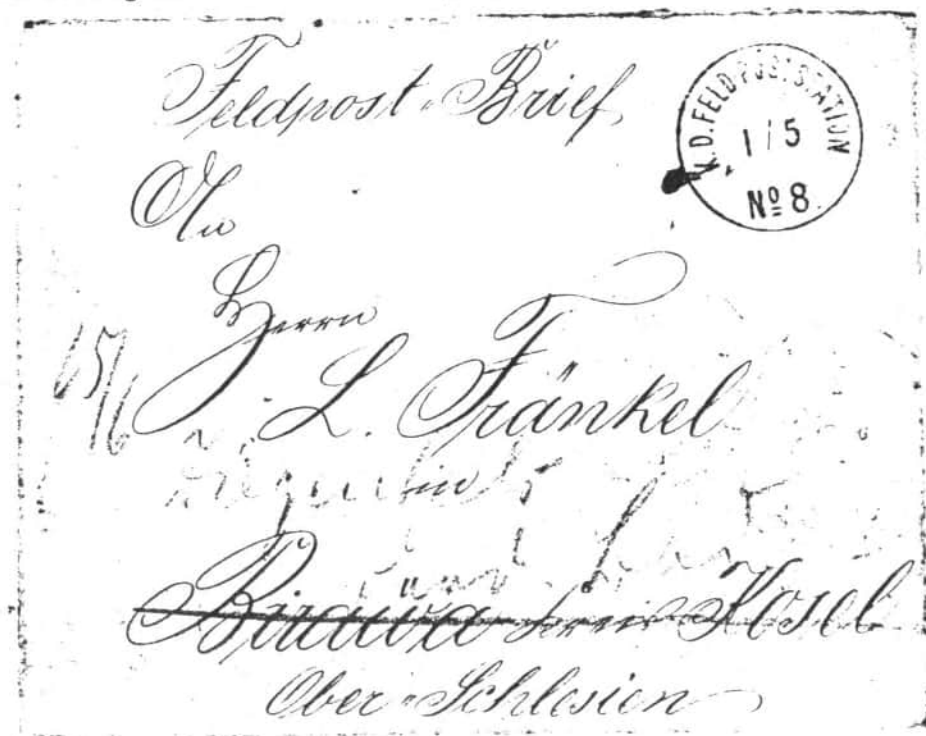
in Mülhausen
in Elsass.

23
Altkönigswaldstrasse
Leipzig
15

Deze laatste brief is iets voor kenners.

Verstuurd per Veldpost naar Ziegenhals en daar aangekomen op 17-6-1901. Zie stempel achterkant.

Het stempel BIRAWA 15-6-01 kunnen we wat die naam betreft niet thuisbrengen.



Postwaardestukken

Onlangs kwam ik in het bezit van vier postwaardestukken van de Franse postkantoren in China.

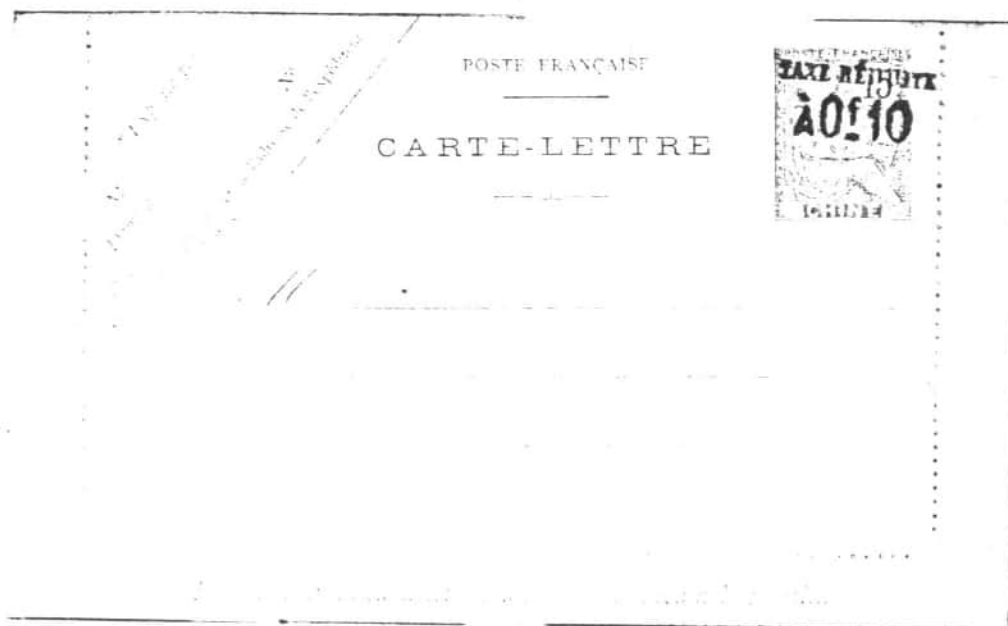
Poststukken van buitenlandse kantoren in China zijn niet zo gemakkelijk te verkrijgen. Postwaardestukken evenmin. Daarom hier enkele afbeeldingen.

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
CARTE POSTALE
Carte en exclusivelyment réservée à l'adresse.



La carte ci-jointe est destinée
à la réponse.

1. Briefkaart met antwoord (Frans model) met opdruk "China" in rood, 10 fr.



2. Postblad met gedrukte zegel van 15 fr. "Poste Française Chine" met zwarte overdruk "Taxe réduite" (gereduceerd tarief) à 10 fr.
3. Tenslotte op de volgende bladzijde de afbeeldingen van een tweetal omslagen met gedrukte zegel van 15 fr., waarvan een met en een zonder gereduceerd tarief.

TAXE REFUSE
A0110

15
14-11-13

Rec. Dem. A
M
Exp. 11-11-13

Rec. Dem. A
M
Exp. 11-11-13

Uit de tijdschriften

The China Clipper, jrg. 45 no. 1, november 1980

Ellery Denison vervolgt zijn artikelenreeks over de postzegelboekjes van Taiwan. Ook nu weer een uitgebreide beschrijving en vele afbeeldingen.

Het maandblad "Postal Service Today" is, zo meldt Warren M.S. Yang, het toonaangevende filatelistisch tijdschrift in Taiwan sinds 1957. De redacteur E.K. Chien (tevens Directeur-generaal van de Posterijen op Taiwan) heeft begin 1980 een begin gemaakt met de opname van een gedeelte in het blad in de Engelse taal. Het is dus nu een tweetalig maandblad. Voor een abonnement op dit interessante blad kan men zich wenden tot: Postal Service Today, 70 Chinshan Street, Taipei 106, Taiwan, Republic of China. De kosten bedragen per jaar: voor verzending over land/zee US \$ 4.- en per luchtpost US \$ 7.-.

Journal of Chinese Philately, jrg. 28 no. 2, december 1980

Een zeer uitvoerige studie van K.H. Beales over de Waterlow-emissie van 1898 wordt in dit nummer gestart. Een beschrijving zal worden gegeven van elke zegelwaarde, met vermelding van de cliché's, hun wijzigingen, retoucheringen en verder alles wat ter determinering kan dienen.

Die China Philatelie nr. 47, 3e kwartaal 1980

Door H. Böddicker worden enkele briefstukken met bijzondere afstempeling getoond (zie de afbeeldingen op de volgende bladzijde).

Voorts een afbeelding (zie blz. 42) van een veldpostkaart met als bijzonderheid een "troepen"-stempel. De kaart werd in Tientsin op 12.9.01 geschreven en naar Dramburg/Pommern (23.9.01) geadresseerd. Afzender was een militair van het bezettings-eskadron. De tekst van dit bijzondere stempel luidt:

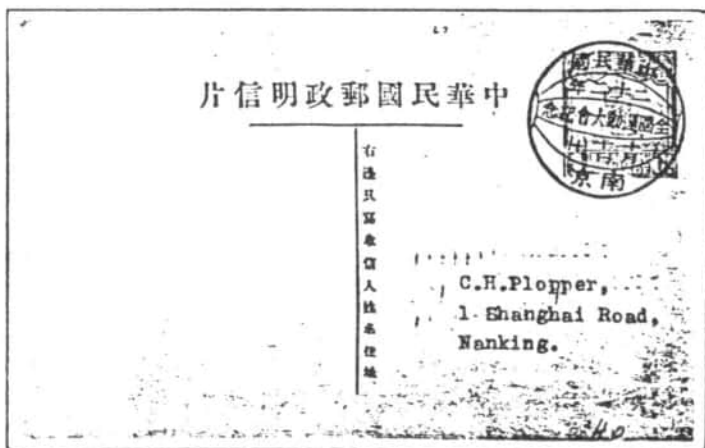
S.B.

OSIAS - EXPED.

GARN. LAZ. II



Ganzsachenkarte (1 cent) mit Sonderstempel anlässlich der Konferenz zur Festlegung der Südgrenze Chinas. Shanghai 30. Sept. 1931.



Ganzsachenkarte (1 cent) mit Sonderstempel zum Gedenken an das nationale Großsportfest im 22. Jahr der Republik China. Nanking, 10. Oktober 1933.



(zie tekst op blz. 40)

Verder ontvangen tijdschriften:

Asian Philately van Millard Williams, november 1980

Stamp Lover, januari 1981

Ji You, Chin. filatel. tijdschrift, 1981 no. 1



Nieuwe uitgiften Volksrepubliek China

26 november 1980 - J.62

Een serie van vijf zegels, verschenen onder de titel "Ter herdenking van het eerste jaar van China's terugkeer in het Int. Olympisch Comité". Afmetingen van de zegels: 30 x 40mm, perforatie 11½, multi-colour photogravure, gegomd. Ontwerper: Lu Tianjiao.

Zegel 1: 4 fen.	Schieten	Oplage: 5 miljoen
Zegel 2: 8 fen.	Gymnastiek	" 10 "
Zegel 3: 8 fen.	Duiken	" 10 "
Zegel 4: 10 fen.	Volleyball	" 5 "
Zegel 5: 60 fen.	Boogschieten.	" 1½ "

15 december 1980 - T.57

Een serie van 2 zegels, uitgegeven onder de titel "De Chinese rivier dolfijn".

Deze Chinese rivierdolfijn (*Lipotes vexillifer* Miller) is een uniek water-zoogdier dat uitsluitend in groepen in de Yangtse rivier leeft. Het groeit tot een lengte van 1,5 tot 2,4 meter en weegt 100-150 kg. Het grootste gevonden exemplaar was 2½ meter lang en woog 224 kg. Dit specifieke dier is schaars in aantal geworden en wordt daarom streng beschermd.

Zegel 1: waarde 8 fen; zegel 2: waarde 60 fen.

Afmetingen 40 x 30mm, perforatie 11½mm, gegomd, druk photogravure gecombineerd met graving. Ontwerper: Liu Shuoren.

20 november 1980 - J.58

Een serie van vier zegels, uitgegeven onder de titel "Geleerden van het Oude China" (3e serie). Afmetingen: 30 x 40mm, perforatie 11½mm, druk multicolour photogravure. Originele schilderijen van Fan Zeng. Ontwerper zegels: Deng Xiqing.

Zegel 1: 8 fen,	Xu Guangqi	Oplage 10 miljoen
Zegel 2: 8 fen,	Li Bing	" 10 "
Zegel 3: 8 fen,	Jia Sixie	" 10 "
Zegel 4: 60 fen,	Huang Daopa	" 1 "

5 januari 1981 - T.58

Het jaar 1981 is het jaar van de haan. Vandaar de uitgifte van deze nieuwjaarszegel met de afbeelding van een haan. Afm.

26 x 31mm, perforatie $11\frac{1}{2}$, druk: photogravure, gegomd. Ontwerper Cheng Chuanli, naar een schildering van Zhang Ding.
 Waarde van de zegel: 8 fen. Oplage: 14 miljoen.

20 januari 1981 - T.55

Een serie van zes zegels met afbeeldingen van landschappen van het Xishuang Banna gebied (gesitueerd aan de oevers van de Lanchang rivier, in de provincie Yunnan).

Druk: photogravure multicolour, perforatie $11\frac{1}{2}$, ontwerper Huang Li.

Zegel 1: 4 fen, vroege ochtend	oplage: 5 miljoen
Zegel 2: 4 fen, een bergdorp	" 5 "
Zegel 3: 8 fen, regenboog over de Lanchang rivier	" 5 "
Zegel 4: 8 fen, een oude tempel	" 10 "
Zegel 5: 8 fen, een maanverlichte nacht	" 10 "
Zegel 6: 60 fen, de Phoenixboom in bloei	" 1 "

19 februari 1981 - T.60

Een serie van zes zegels met afbeeldingen van hangende paleis-lantaarns. Afmetingen van de zegels 31 x 52mm, perforatie $11\frac{1}{2}$, druk: photogravure, gegomd. Ontwerper Zhou Jianjun.

Zegel 1: waarde 4 fen,	oplage 6 miljoen
Zegel 2: " 8 fen,	" 10 "
Zegel 3: " 8 fen,	" 10 "
Zegel 4: " 8 fen,	" 10 "
Zegel 5: " 20 fen,	" 4 "
Zegel 6: " 60 fen,	" 1,2 "

T.57





J.62



T.58



T.55



T.58



T.60

Nieuwe uitgaven Republiek China (Taiwan)

13 december 1980 Volks- en huizentelling (comm. 179)

Voor de in december 1980 gehouden volks- en woningtelling werd een tweetal zegels uitgegeven.

- \$ 2 (oplage 3,2 milj.) Volkstelling: rond de chinese vlag een aantal koppen en een tellingsformulier.
- \$ 12 (oplage 1,8 milj.) Huizentelling: rond de chinese vlag nu een aantal huizen, van traditioneel boerenhuis tot moderne torenflat.

Naast de gebruikelijke eerstedag enveloppen, folders en albumbladen werd hierbij ook een speciaal cachet uitgegeven.

28 januari 1981 Weersatelliet (comm. 180)

Bij de ingebruikneming van het grondstation in Taipei voor meteorologische waarnemingen via een satelliet, werd een tweetal zegels uitgegeven. Door deze wijze van meteowaarneming kan een nauwkeuriger weerbericht voor o.a. visserij, scheep- en luchtvaart worden opgesteld.

- \$ 2 (oplage 3 milj.) Een Tiros-N weersatelliet in bedrijf boven de aarde
- \$ 12 (oplage 2 milj.) Het chinese "KNMI" gebouw te Taipei, een radartoren en een zgn. geostationaire satelliet.

Ook hier werd naast de eerstedag enveloppen, folders en albumbladen een speciaal cachet uitgegeven.

3 februari 1981 Nieuwjaars Calligrafie (ord. 272)

De chinese karakters voor geluk, rijkdom, lang leven en vreugde ziet men overal tijdens de chinese nieuwjaarsviering. Vier zegels, in een blokje van vier, met ieder één van de karakters in goud gecalligrafeerd op een rode achtergrond, werden ter ere van het chinese nieuwjaar uitgegeven.

\$ 5 x 4 in blokje (oplage 2 miljoen).

Bij deze uitgifte ook weer eerstedag enveloppen, folders en albumbladen.

19 februari 1981 Jaar voor de Gehandicapten (ord. 273)

1981 is internationaal tot Jaar voor de Gehandicapten uitgeroepen. Om hier aandacht op te vestigen zijn twee zegels uitgegeven. De twee zegels verschillen alleen in kleur; links op de zegel staat een brandende kaars in een kandelaar, rechtsbo-

ven het embleem van de actie, en daartussen op drie kaarten in silhouet de afbeelding van de kortgeleden in Taiwan met succes gescheiden siamese tweeling, voor en na de scheiding.

\$ 2 (oplage 3 milj.) en

\$ 12 (oplage 2 milj.).

Ook hier werd naast de eerstedag enveloppen, folders en albumbladen een speciaal cachet uitgegeven.

1 maart 1981 Taiwanese landschappen.

Een drietal zegels met toeristische hoogtepunten op Taiwan zullen op bovengenoemde datum verschijnen. Afgebeeld worden de berg A-Li (\$ 2), het strand van O-Luan-Pi in het zuiden van Taiwan (\$ 7) en van het Zon-Maan meer (\$ 12).

Verdere bijzonderheden volgen.

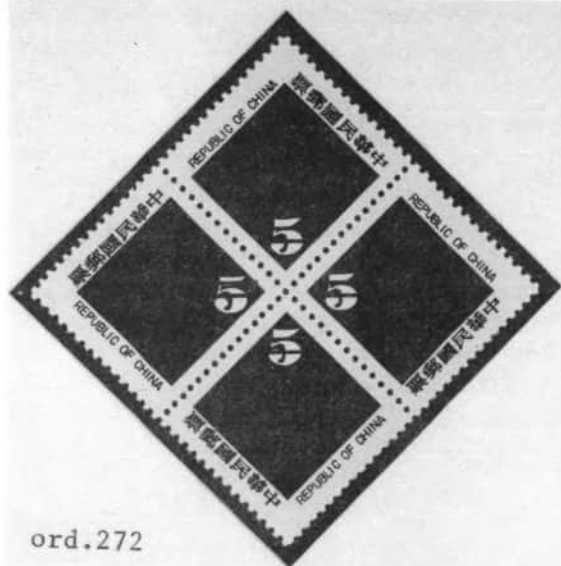
G.A.H.van Driel



comm.179

comm.180





ord.272



ord. 273



1 maart 1981

Adressen

B E S T U U R

Voorzitter: P.C. Boevé, Burg. van Fenemaplein 4/12, Zandvoort
tel. 02507 - 18046

Secretaris: H.J. Oranje, H.Tollensstraat 96, 2624 BJ Delft
tel. 015 - 564069

Penningm. : J. Wiebes, Van Allenstraat 92, 1562 TN Krommenie,
tel. 075 - 286179

Algem. lid: drs J.L.M.de Jong, Fl. Nightingalestraat 57,
6543 KV Nijmegen, tel. 080 - 770967

Algem. lid: G.A.van Doornen, Moerbeistraat 6, 2803 TB Gouda,
tel. 01820 - 30708

Algem. lid: J.C.A. Bertens, Jasmijnstraat 8, 4711 GR
St. Willebrord, tel. 01653 - 3696

M E D E W E R K E R S

Bulletin:

J.L.M. de Jong, Fl. Nightingalestraat 57, 6543 KV Nijmegen,
tel. 080 - 770967 (redakteur)

J. Wiebes, Van Allenstraat 92, 1562 TN Krommenie,
tel. 075 - 286179 (produktie)

Bibliotheek:

G.A.van Doornen, Moerbeistraat 6, 2803 TB Gouda,
tel. 01820 - 30708

Boekwinkel:

G.A.van Doornen, adres zie boven

Nieuwtjesdienst:

J. Wiebes, adres zie boven

Rondzenddienst:

P.C. Boevé, Burg.v.Fenemaplein 4/12, Zandvoort, tel.02507-18046

J.C.A. Bertens, Jasmijnstr. 8, 4711 GR St.Willebrord,
tel.01653-3696

Veilingmeester:

J.C.A. Bertens, adres zie boven

Inhoud

Filatelie in de Volksrepubliek	blz. 1
Bestuursmededelingen	2
Het opzetten van een verzameling ten behoeve van een tentoonstelling	3 e.v.
China in the Air II	8 e.v.
Grepen uit de Tibetaanse postgeschiedenis VI	13 e.v.
Stempels gebruikt bij scheepspost III	23 e.v.
China in the Air III	27
De chinese jadekunst	28 e.v.
Een bonte verzameling V	32 e.v.
Uit de tijdschriften	40 e.v.
Nieuwe uitgiften Volksrepubliek China	43 e.v.
Nieuwe uitgiften Taiwan	48 e.v.
Adressen	51
Inhoudsopgave etc.	52

=====

Redactie: J.L.M.de Jong

Productie: J. Wiebes

=====

CHINA FILATELIE is het viermaal per jaar versijnd bulletin van de Studiegroep China Filatelie. Goedgekeurd bij K B van 18-4-1973, no. 62.670. Aangesloten bij de Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen. Lidmaatschap f 35.- per jaar. Losse abonnementsprijs op aanvraag, evenals advertentietarieven voor het bulletin. Correspondentie-adres: H. Tollensstraat 96, 2624 BJ Delft, tel. 015 - 564069; postgiro 3001182 t.n.v. Studiegroep China Filatelie te Krommenie.

=====

No part of this bulletin may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission of the editor.